

Statens
arbeidsmiljøinstitutt
National Institute of
Occupational Health

MOTTATT

16 FEB 2010

ARBEIDSDEPARTEMENTET

Arbeidsdepartementet
Arbeidsmiljø- og sikkerhetsavdelingen
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Deres/Your ref.

200906358-/EVA

Vår/Our ref.

201000026-2/008

Dato/Date

15.02. 2010

Vår saksbehandler/Executive officer: Hans Magne Gravseth (hmg@stamin.no) og Tore Tynes (tore.tynes@stami.no)

Høringsuttalelse fra Statens arbeidsmiljøinstitutt - Strategi for modernisering og samordning av sentrale helseregistre og medisinske kvalitetsregistre

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) avgir med dette vår høringsuttalelse knyttet til Strategi for modernisering og samordning av sentrale helseregistre og medisinske kvalitetsregistre.

STAMI er svært tilfreds med at det legges opp til en slik omfattende satsing på utvikling av våre helseregistre. Gode helseregistre er essensielt for kunnskap om helsetilstanden i befolkningen og brukes til både forskning og overvåkning. Vi har allerede gode helseregistre i Norge, men det er stadig betydelige utfordringer knyttet til bruken av disse. Vi vil derfor berømme de sentrale helsemyndigheter for å ha lagt lista så høyt som det fremkommer i utredningen.

Nasjonale data på området arbeidsmiljø og helse er imidlertid i liten grad nevnt i utredningen. Skademodulen i Norsk pasientregister (NPR) og registrene til Arbeidstilsynets og øvrige tilsynsregistre for skade og sykdom er nevnt, men det presiseres at disse registrene ikke er omfattet i mandatet til den aktuelle utredningen.

STAMI er generelt bekymret for at nasjonale skade- og sykdomsdata på arbeidsmiljøområdet er svært fragmentert og i liten grad samordnet. Dataene er heller ikke samordnet med øvrige helseregistre, og dette er en hemsko for det forebyggende arbeidet på arbeidsmiljøområdet. Som eksempel kan nevnes at Kreftregisteret ikke registrerer opplysninger om yrke for personer med kreft meldt til registeret. Dette vanskeliggjør arbeidet med å avdekke sammenhenger mellom arbeid og utvikling av sykdom.

En utfordring knyttet til samordning av helseregistre er at ansvaret på overordnet nivå er spredt på en rekke departementer som Arbeidsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Forsvarsdepartementet, Justisdepartementet, Samferdselsdepartementet og Næringsdepartementet. For at samordning mellom helseregistre i

Postadresse:
Postal address:
Pb 8149 Dep.
NO-0033 Oslo, Norway

Besøksadresse:
Visiting address:
Gydas vei 8
Majorstuen

Telephone: +47 23 19 51 00
Telefax: +47 23 19 52 00
Org. nr. 874 761 222

E-mail: stami@stami.no
www.stami.no

helsesektoren og andre sektorer skal bli mer effektivt, mener STAMI at det kan være hensiktsmessig å nedsette en interdepartemental styringsgruppe. Gruppens mandat bør etter STAMIs syn være å få på plass en koordinering av samtlige nasjonale helseregistre i alle sektorer.

En prioritert oppgave for en eventuell slik styringsgruppe bør være å få på plass et fellesregister for skader/ulykker der skadeårsak og skadested (herunder skade på arbeid og på vei til og fra arbeid) blir registrert. Dette vil kunne gi et vesentlig bedre grunnlag for forebyggende innsats i alle sektorer i samfunnet, på folkehelseområdet, på arbeidsplassen, i hjemmet, i trafikken, i lufta og på havet. Skademodulen i NPR er en god begynnelse. STAMI ser meget positivt på at NPR har fått på plass en skademodul med utvidet registrering av skader og ulykker, og denne registreringen vil sammen med øvrig nasjonal registrering kunne gi gode insidensdata for de ulike ulykkesskader. Men en forutsetning er at data fra de ulike skaderegistrene blir mulig å samordne.

På arbeidsmiljøområdet spesifikt kan følgende nasjonale data kan være av betydning i en slik sammenheng: Arbeidsgivers melding av arbeidsskader og arbeidssykdom til NAV, NAVs registrering av godkjente yrkesskader og sykdommer likestilt med yrkesskade, DAYSYs registrering av arbeidsskader og arbeidssykdom som gir utbetaling over 500 kroner fra Norske forsikringsselskap i den private yrkesskadeforsikringen, arbeidsgivers melding av større ulykkesskader til Arbeidstilsynet, legers melding av arbeidsrelatert sykdom til Arbeidstilsynet, Petroleumstilsynet og andre tilsyn, melding av elektrisitetsulykker til El-tilsynet i Direktoratet for sikkerhet og beredskap (DSB). Alle disse registrene vil ved en samordning med skadedata i NPR kunne gi en bedre nasjonal statistikk for arbeidsskader og arbeidsrelaterte sykdommer, og sikre gode data for forskning, overvåkning og forebyggende innsats. Disse registrene bør etter STAMIs syn omtales i strategien, og plan for nasjonal samordning bør inkorporeres i strategien.

Dødsårsaksregisteret er omtalt i strategien, med målsetning om elektronisk tilmelding. I tillegg til elektronisk registrering etterlyser vi også en plan for bedre registrering av skadedødsfall både ved tilbakespørring og ved forbedring av meldeskjemaet. I dag er det for nesten 90 prosent av dødsulykkene ikke mulig å spore aktivitet på ulykkestidspunktet (arbeid, veitrafikk, hjemme etc.). Skjemaet gir heller ikke mulighet for å registrere dødsulykker på vei til og fra arbeid. Som følge av dette er det vist at statistikken for nasjonale arbeidsskadedødsfall er mangelfull, og at det reelle tallet kan ligge så høyt som ca. 75 % høyere enn hva som faktisk blir registrert i Dødsårsaksregisteret. I strategien bør man etter STAMIs syn således omtale disse manglene og samtidig legge en strategi for hvordan registreringen på dette området kan bli mer komplett. Til opplysning kan det nevnes at Avdeling for nasjonal overvåkning av arbeidsmiljø og -helse (NOA) ved STAMI i denne anledning har sendt et brev til Nasjonalt folkehelseinstitutt der dette problemet er adressert, og har bedt om et møte for å diskutere dette temaet.

Med hilsen
Statens arbeidsmiljøinstitutt

Pål Molander
Forskningsdirektør

Postadresse:
Postal address:
Pb 8149 Dep.
NO-0033 Oslo, Norway

Besøksadresse:
Visiting address:
Gydas vei 8
Majorstuen

Telephone: +47 23 19 51 00
Telefax: +47 23 19 52 00
Org. nr. 874 761 222

E-mail: stami@stami.no
www.stami.no